

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az oroszok minden fronton visszavonulnak

Sokal vidéken csapataink a Bug keleti partján vannak — Ujabb győzelmek a lublini vonalon — Woysch vezérezredes Iwangorod felé nyomul — Gallwitz egész hadserege a Narewnél áll — A németek megszállták Windaut — Az olaszok Görznel nagy vereséget szenvedtek

A Bug keleti partján

Budapest, július 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A szövetségesek offenzívája Lengyelországban és Wolhyniában tegnap tovább folyt.

A Visztulától nyugatra az Ilzankánál harcoknak. Ilzától nyugatra az osztrák-magyar csapatok elfoglaltak néhány ellenséges állást.

A Krasnostawtól nyugatra emelkedő magaslaton a német csapatok kemény harcok között diadalmasan nyomultak előre. Grubieszow és Grabowiec között az osztrák-magyar ezredek csatlakozva a német erőkhöz, a Wolicán keresztül heves küzdelemben megnyitották az utat az ellenséges magaslati állásokba. Itt 3000 fogoly jutott vitézeink kezére.

Sokaltól északkeletre és délkeletre változó harcok után az észak-morvaországi, sziléziai és nyugat-galiciai landwehr a Bug keleti partján megvetette a lábát. A Kirchbach lovassági tábornok parancsnoksága alatt álló erőink itt 12 tisztet és 1700 főnyi legénységet elfogtak és 5 géppuskát zsákmányoltak.

Azon sikerek, melyeket a szövetségesek ilyenképen 18-ikán az egész arcvonalon kivívtak, megrendítették az ellenség ellentálló erejét. Bár az oroszok a legutóbbi napokban minden elérhető erősítéseket harcba vontak, nem tudtak tovább helytállani. — E hónap 18-ikáról 19-ikére virradó éjjelen az egész arcvonalon megkezdték a visszavonulást és a győzelmes szövetséges seregeknek átengedték a harc mezéjét.

Kelet-Galiciában a helyzet általánosságban változatlan maradt. A Dnjester-frontunk csak Zaleszczykitől lefelé volt ismételt makacs ellenséges támadások célpontja. Az oroszok hét-nyolc sorban nyomultak előre. Az első sor látszólag fegyvertelen volt és mintha megakarná magát adni, felemelt kézzel közeledett. Az ellenséges támadás tüzünkben borzalmas veszteségek mellett összeomlott. Magától érthető, hogy — amint ezt hasonló körülmények között a jövőben is tenni fogjuk — a látszólag fegyvertelen támadókra tüzeltünk.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Galicia új helytartója

Bécs, július 19. A király Koritowski dr. lovag galiciai helytartót saját kérelmére föl-

mentette állásától és utódiává Colerus Hermann báró gyalogsági tábornokot nevezte ki.

Iwangorod és Lublin felé

Két nap alatt 16,350 fogoly

Berlin, július 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A nagy főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Az ellenség, amelyet július 17-én a Siennotól délnyugatra elterülő vidéken Woysch vezérezredes hadserege megvert, az Ilzankaszakasz mögött előre elkészített állásaiban kísérel meg az üldözést megállítani. Az ellenség előállításait Ciepielow mellett a vitéz sziléziai Landwehr már tegnap délután rohammal elfoglalta. Ugyanezek a csapatok éjjel behatoltak az említett előállítások mellett fekvő ellenséges főállásba. Hasonlóképp inogni kezd az ellenség vonala Kasanownál és Baranownál. A döntés küszöbön áll.

A felső Visztula és a Bug között a Mackensen tábornagy főparancsnoksága alatt álló szövetséges hadseregek harca egész napon át lankadatlan hevességgel folyt. Pilaszkwicze-Krasnostawnál, ahol a német csapatok áttörték, az oroszok a legkétségbeesettebb erőfeszítéssel iparkodtak a vereséget elhárítani, egyik érintetlen gárda-hadosztályukat harcba vetették, de csapataink ezt is megverték.

Tovább keletre egészen Grabowice környékéig az osztrák-magyar és a német csapatok kierőszakolták az átkelést a Wolicán. — Sokal mellett és attól északra az osztrák-magyar csapatok a Bugon át előnyomultak.

Ezeknek a sikereknek kényszerítő hatása alatt az ellenség a Visztula és a Bug közötti egész arcvonalon visszavonult. Az ellenség ellenállást még Krasnostawtól nyugatra kísérel meg. Azon a helyen, ahol áttörtünk, az oroszok súlyos vereséget szenvedtek. A német csapatok és az Arz altábornagy parancsnoksága alatt küzdő hadtest csupán július hó 16-ika és 18-ika között 16,350 embert elfogtak és 23 géppuskát zsákmányoltak. Írásbeli parancsot találtunk, amely szerint az ellenséges hadvezetőség el volt tökéve, hogy veszteségeire való minden tekintet nélkül a végső-ig tartja az általunk immár elfoglalt állásokat.

Kurlandban és a Narew-vonalon

Berlin, július 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

A német csapatok Tuchumot és Schiuxtot elfoglalták. Windaut megszállottuk. Az Alt Autznál megvert ellenség üldözése közben tegnap elértük a Hof zum Berge körül és az attól északra emelkedő vidéket. Mitautól nyugatra az ellenség tartja az egyik előre elkészített állást. Popeljanjytól és Kurschanytól keletre harcok.

A Pissa és a Szkwa között az oroszok állásaikat, amelyeket többszörösen áttörtünk, kiürítették és a Narew felé visszavonultak. Az itt harcoló német tartalékos- és landwehr-csapatok a legutóbbi napok harcaiban mindentelente ellenséges állásnak kedvező erdős és mocsaras vidéken kiváló teljesítményeket értek el.

Gallwitz tábornok hadserege tovább előnyomult. Ezen hadsereg most a maga teljes ségében Ostrolenkától és Nowogeorgiewsktól délnyugatra a Narew-vonalon áll, ahol az oroszok erősségekben és hidőkben nem találtak védelmet s a Narewen át máris visszavonultak. A foglyok száma 101 tisztre és 28,760 főnyi legénységre emelkedett.

Lengyelországban a Visztulától és a Pilicától nyugatra az oroszok továbbra is visszavonulnak kelet felé.

Ujabb örvendetes események előtt

Lemberg, július 19. A Pester Lloyd haditudósítójának alkalma volt beszélgetni egy vezető katonai személyiséggel, aki döntő mértékben vett részt a Lemberg körül lefolyt harcokban. Ez a magasrangu személyiség úgy nyilatkozott a hírlapíró előtt, hogy a jövő kilátásai mindenütt kedvezők reánk nézve. Offenzívánk szépen halad előre és rövidesen ujabb örvendetes események fognak beállni.

Orosz csapatösszevonások

a bessarábiai határon

Predeal, július 17. Jassyból jelentik az Universul-nak: Ungheimből érkező jelentések szerint Bessarabia északi részében az összes vasúti vonalakon nagy csapatzállításokat lehet látni. Értesülésem szerint az orosz parancsnokság ezeket a csapatokat a bukovinai határ-

ra szállítja, hogy legyen tartalékja egy közeli offenzíva esetén. A csapatszállítások miatt a bessarábiai vasutak nagy megszakításokkal közlekednek.

Predeal, július 17. Az *Adeverul*-nak jelentik Burdujeniből: Azon harcok után, amelyek a bukovinai határon lefolytak s amelyek eredménye az oroszok visszavonulása, csend állott be. Néha-néha kisebb tüzéri párbajok fordulnak ugyan elő, minden eredmény nélkül. Ellenben minden nap nagy csapatszállítások láthatók Bessarábiában, amelyeket a határra visznek.

A vasúti forgalom be volt szüntetve és csakis katonai vonatok közlekedtek. — Nagymennyiségű csapatokat és municiót szállítottak a vonatokon. A csapatok legnagyobb részben lovasságból és tüzériből állanak. Hama felé két motoros ágyút is szállítottak. Némelyek szerint ezeket az összpontosított csapatokat a fronton levők megerősítésére, mások szerint pedig a legközelebbi offenzívára használják föl. Heves harcra van kilátás, bármelyik oldalról is kezdjék meg az offenzívát.

Böhm-Ermolli a magyar katonákról

Lemberg, július 19. A *Pester Lloyd* haditudósítója beszélgetett Böhm-Ermolli lovassági tábornokkal, a második hadsereg parancsnokával, aki kijelentette, hogy csapataink ellenálló ereje és szelleme intakt és valósággal fényes. Különösen magasztalta a hadseregparancsnok a magyar katonák vitézségét. A magyarok magatartása — mondta a tábornok — fölülte áll minden dicséretnek. A monarchia összes népei versengenek katonai kötelességük teljesítésében.

Az orosz vereségek hatása Párisban

Páris, július 19. (Magyar Távirati Iroda.) A lapok katonai kritikái a keleti hadszíntéri helyzet ismertetésében azt írják, hogy a németek offenzívája meglepően hirtelen történt. A szakkritikusok egyszersmind megállapítják, hogy a németek előnyomulása folytán a Varso-Wilna-Pétervár vasútvonal komolyan veszélyeztetve van.

Páris, július 19. (Magyar Távirati Iroda.) Az éjszaka megnyugtató táviratok érkeztek az oroszoknak Nowogeorgiewsk felé való stratégiai visszavonulásáról. A táviratok közölték, hogy egyik erőd sem szenved löszérhiányban.

A két bűnbak

Bukarest, július 19. (Magyar Távirati Iroda.) Pétervári tudósítások szerint Dimitriew és Dragumirov hadseregvezéreket teszik felelőssé a galíciai orosz vereségekért. Dimitriew tábornokot hír szerint fölmertették állásától, Dragumirovot pedig vád alá helyezték.

Az olasz háború Az olaszok nagy veresége Görznél

Budapest, július 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszínterről:

A görzi grófságban tegnap nagyobb harcok kezdődtek. Az olasz tüzéri korán reggel mindenféle kaliberű ágyúival megkezdte a tüzelést a doberdói fensik széle és a görzi hídfő ellen. A tüzelés hevessége délebbre a legmagasabb fokot érte el. Ekkor az erős gyalogság a fensik egész széle ellen támadásra indult. Makacs, az éjszakai át is tartó, több ízben kézi tusára menő harcokban csapatainknak sikerült az olaszokat, akik helyenkint legelőlvő árkaikat elérték, mindenütt visszaverni. Mezsaraink öt nehéz üteget elhallgat-

tattak. Ma reggel a harc újra lobot vetett. — Most is visszautasítottuk a görzi hídfő ellen intézett elszigetelt ellenséges előretöréseket.

A közép-Iszononál, a Krn-területen és a karinthiai határon az olaszok élénk tüzéri tevékenységet fejtettek ki, mely részben éjjel is tartott.

A tiroli határterületen több zászlóaljnak támadását az Eisenreich-tarajon, a Pfann-csucson és a Filmor-tetőn fekvő magaslati állásaink ellen, a Kreutzberg-nyeregtől északra, visszavertük. — Schluderbach vidékén egyik gyenge osztagunk kiürítette előretolt állását. Dél-Tirolban a harcok tovább tartanak. Különös dicséret illeti határerődeink derék védőit, akik ezen a védbástyán az ellenséges tüzerek hőiesen ellenállanak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az olasz flotta a dalmát partok ellen

A „Giuseppe Garibaldi” elsüllyesztése

Budapest, július 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás jelentése.

Tegnap reggel Ragusa, Vecchia és Gravosa előtt összesen 8 olasz cirkáló és 12 torpedóhajó jelent meg és a vasútra, a gravosai pályaudvarra, néhány helysére, valamint a Ragusanál és a Vecchianál emelkedő magaslatokra megkezdte a tüzelést. Összesen mintegy ezer lövést tett. Néhány magánépület káros megsemmisült. Emberéletben nem esett kár. — Sebesülteink sem volt.

A „Giuseppe Garibaldi”-nak már jelentett megtorpedózása 5 óra 45 perckor reggel történt, mire az olasz hajóraj partí vizeinket sietve elhagyta.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A francia harctér

Berlin, július 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

Souchez vidékén, ahol a nap aránylag nyugodtan telt el, éjjel élénkebb volt a harci tevékenység. A franciáknak Souchez ellen intézett támadását visszavertük. Az ellenségnek ettől délre megkísérelt támadásait tüziink megakadályozta.

Az Oise és az Argonnek közti arcvonalon többszörös élénk tüzéri- és aknaharcok voltak. Az argonnei erdőségekben az ellenség jelentőség nélküli gyenge támadásokat kísérelt meg.

A Maas-magaslatokon, Les Epargestól és a Tranchéetól délnyugatra, váltakozó módon tovább harcolunk. Csapatunk a folyó hó 17-én elért kis helyi előnyöket újból elvesztették. 3 tisztt és 310 főnyi legénység jutott fogságunkba.

Haditanács Calaisben

Genf, július 19. (Magyar Távirati Iroda.) Kitchener lord angol hadügyminiszter kezdeményezésére Calaisben újabb katonai tanácskozás lesz, melyen az entente-hatalmak összes hadseregvezetői résztvesznek. Képviselve lesznek a tanácskozáson az oroszok is. A tanácskozáson a háború további vezetésének szabályozásáról lesz szó, miután azok a reményeségek, amelyeket Párisban és Londonban az orosz hadsereghez fűztek, erősen csökkentek.

„Emésztő tüzkigyó”

Genf, július 19. (Magyar Távirati Iroda.) Az entente képviselői abból a célból, hogy Wilson elnökre nyomást gyakoroljanak, a semleges államokban azt a hírt terjesztik, hogy a németek az orosz „fekete százak” mintájára „Emésztő tüzkigyó” címen titokzatos szervezetet létesítettek. Az „Emésztő tüzkigyó”-nak az a feladata, hogy mindazon amerikai gyárakat elpusztítsa, amelyek municiót és löszert gyártanak az entente számára.

Egy bukaresti professzor Románia magatartásáról

Basilescu Miklós román politikus, a bukaresti egyetemen a nemzetközi jog tanára, a *New York American* című lapban kifejti nézeteit Románia magatartásáról. Az érdekes cikkben, melyet az amerikai *Szabadság* nyomán alkalmunk van ismertetni, Basilescu többek között ezeket mondja:

Románia most van a válaszuton, amikor választania kell, hogy a szövetségesekkel, avagy a német-magyar-osztrák szövetségekkel haladjon-e. Bármilyen legyen is az ország határozata, annyi bizonyos, hogy Románia állásfoglalásának a háború kimenetelére óriási hatása lesz, annál is inkább, mert szinte bizonyos, hogy ebben az akcióban Bulgária is követni fogja.

Az Oroszországgal való megegyezés azonban, mely alapfeltétele annak, hogy Románia a szövetségesek oldalán lépjen a háborúba, még igen távollevőnek látszik. Románia Besszardbiának visszacsatolását követeli, amit viszont Oroszország nem hajlandó megadni.

Az is igen fontos követelése Romániának, hogy Konstantinápoly nemzetközi város legyen. Ez igazán létkérdése az országunknak, mely úgy gazdaságilag, mint stratégiailag be lenne zárva az esetben, ha Oroszország megkapná a Dardanellák kulesát. — Ez különben ugyancsak fontos érdeke az Egyesült Államoknak is, melynek nemcsak a romániai olajmezőkön vannak 20 millió dolláros befektetései, hanem Konstantinápolyban is erős az érdekeltsége.

APOLLO

MA, KEDDEN

Naponta 2 előadás

7 órakor mérsékelt, 9 órakor rendezvényekkel.

Helyárak nincsenek emelve!

Fővárosi
művész-est.

Pellépnek:

Békeffy László,

országosan ismert író, Conferencier és humorista

Fehérváry Juliska,

énekesnő, Cabaret-művésznő.

Gáthy Gitta,

Cabaret-művésznő, a Madgyaszay-Cabaret tagja.

Pásztor Zoltán,

Cabaret-művész.

Váradi Aladár,

a nagyváradi Szigligeti-színház karnagya.

A legkellemesebb szórakozás!

Helyárak nincsenek emelve!

A dolgok jelenlegi állásában még nem mondhatom, hogy vajon sikerülni fog-e arra birni Oroszországot, hogy eleget tegyen a követeléseinknek. Románia egyébként harminc esztendő óta Németországnak titkos szövetségese volt, mely szövetséget néhai Károly királyunk személyesen hozta létre. *Carp, Majorescu* és *Rosetti* volt miniszterelnökeink most is *nemelbarát politikát propagálnak* és ebben a sajtó nagy-észe is követi őket, valamint a közvélemény nagyrésze.

Cáfolatok Genadiewről és az athéni király-találkozóról

Szófia, július 19. (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalosin megcáfolják azokat a híreket, melyek a Balkán-államok királyainak athéni találkozójáról, Genadiew letartóztatásáról és öngyilkosságáról a külföldi sajtóban elterjedtek.

Bolgár riadó Szerbia ellen

Bukarest, július 19. A szófiai *Kambana* egyik legutóbbi száma nagy feltűnést keltő cikkben írja, hogy *Bulgária indítsa meg a háborút Szerbia ellen*. A *Kambana*, melynek összekötődése a bolgár kormánykörökkel közismert, többek között ezeket írja:

Szerbia azon fáradozott, hogy existenciáját biztosítsa. Oroszországból és Franciaországból hozott lőszerrel, mindenfajta hadifelszereléssel és élelmiszerekkel bőven megtöltötte raktárait és most telt bendővel, begubózza, meghuzza magát a fészékben, nem hallat magáról semmit és *csak lassan, csínyjával nyujtogetja csápjait az albániai tengerek felé*, óvatosan, nehogy szövetségeseinek új szövetségést, Olaszországot tulságosan felingerelje, de másrésztől eléggé következetesen, nehogy Olaszország tulságosan elbizza magát és kapzsiságában olyan területekre is törekedjék, a melyeket a szerbek a maguk részére szemeltek ki.

Románia is hallgat. Hónapokon át reménykedtek az entente hatalmak, hogy sikerülni fog nekik valamiképpen Romániát megnyerni. Az oroszok guruló rubeljei azonban csakis a megvásárolható sajtót tudták megmozdítani, az ország józan elemeinél minden csábítgatás sikert fülekre talált. Vezető emberei minden kínálkozó alkalommal hangoztatják, hogy Romániának csak egy útja van, hogy érdekeit megóvja és nemzetközi kötelezettségeinek eleget tegyen: *a legteljesebb semlegesség útja*. — Erről pedig nem hajlandó letérni.

De mit tett Bulgária, hogy nemzeti méltóságát, kereskedelmének és egyáltalában gazdaságának érdekeit megvédje, *főleg Szerbiával szemben*? Melyik államnak van ma joga ahhoz, hogy megfosszon bennünket attól a lehetőségtől, hogy minden veszedelmre felkészülhessünk ma, amikor a háboru technikai eszközei egyre tökéletesebbekké válnak és az élethál-harcot vivő nemzetek lángelméi egyre újabb és újabb hadiszereket mutatnak. Ez a háboru megmutatta, hogy a győzelem annak a táborában lesz, aki még idején eléggé felfegyverkezett a bekövetkehető háborura. Hát van-e valakinek joga, hogy lábball tapodva a nemzetközi jog legegyszerűbb rendelkezéseit, kereskedelmi, ipari és gazdasági életünket megfojtassa?

Szerbia ma a nemzetiségi eszme hirdetése dacára benyomul Albániába és ezzel elvágni igyekszik azt az egyetlen utat, amely alkalmas volna arra, hogy valamikor kissé közelebb vigye Bulgária gazdasági életét a nyugati államokhoz. Hát ilyen körülmények között *nem volna-e egyenesen bűn, ha továbbra is meg-*

maradnánk tétlen egykedvűségünkben? Hát nem követnek el bűnt azok, akik ebben a döntő pillanatban Bulgária hősiess, harcdezt hadait nem vezetik a Golubín magaslatára, a Homol-hegységbe, a Leskovecra?

Kötelességünk gondoskodni arról, hogy nyugati határaink egyszer és mindenkorra védve legyenek. *Ha megjelenünk a Morava partjánál, úgy módunk lesz megbüntetni a szerbek vakmerő kihívását, akik Bulgáriát elvágják a Duna nemzetközi hajóútjától.*

Itt az ideje, hogy fölébredjünk mai veszedelmesen hosszú ideig tartó álmunkból. Most kell fölébrednünk, amíg még nincsen későn... Bulgária most éli talán fennállásának legfontosabb, egész jövőjére messzire kiható óráját. Ha most elmulasztjuk az alkalmat, ha most nem váltjuk valóra mindazt, amire már régóta készülnünk, úgy a legnagyobb bűnt követjük el nemzetünkkel, nemzeti eszményeinkkel szemben. —

Görögország azon fáradozik, hogy visszanyerje Németországnak már-már veszendőbe ment régi és igen értékes rokonszenvét. — Szerbia benyomul Albániába, nem nagyon törődve azzal, vajjon ez az akciója tetszik-e Olaszországnak. És ki tudja, nem következik-e be rövidesen az az időpont, amikor a monarchia elfogadja Szerbiának békéért esdő kezét?

Nekünk nemzeti kötelességünk, hogy véget vessünk Szerbia cinikus kihívásának azáltal, hogy a bolgár Morava partjait birtokba vesszük.

Geréby Pál hősi halála

A Krasznik fölött hősi harcban elesett Geréby Pál debreceni 2. honvéd huszárezredbeli tartalékos főhadnagy lelkiüdvéért az engesztelő szentmise-áldozatot holnap, kedden délelőtt mutatják be a Szent Anna-utcai római katolikus templomban. A mise alkalmával a 36. gyalogezred zenekara gyászzenekét fog játszani a templomban.

Ehez az ájtatos templomi kegyelet alkalomához fűzzük emlékezésünket Geréby Pál főhadnagy ragyogó érényekben gazdag életéről. Különösen azokról a szép tettekről óhajtunk megemlékezni most, amelyek mint kiváló katonát, bátor szívű magyar férfit jellemzik Geréby Pált.

Egyik leglelkesebb katonája volt a debreceni honvédhuszároknak Geréby Pál főhadnagy. Ott szeretett lenni mindig, ahol legjobban suhogott körülötte a halálos veszély vihára. Hősi halálát megelőzően két héten át állandóan és szakadatlanul tüzben volt századával, mint a feleségéhez és barátaihoz írott leveleiből olvassuk. Éjjel-nappal hegyen-völgyön át, hol gyalogos, hol pedig lovas rohamban üldözték a menekülő oroszokat. Az utolsó rohamot június 30-án vezényelte *Banumín* község előtt. A debreceni honvédhuszárok elszánt bátorsággal vetették magukat az ellenségre és csakhamar elfoglalták az első orosz lövészárkot, mire még vehemensebben folytatták az atakot. Elöl járt, lelkesítette a katonáit Geréby Pál főhadnagy. A második lövészárk előtt 60 lépésnyire érték az ellenség golyói. A katonái beszéltek, hogy az oroszok valóságos sortűzet bocsátottak Gerébyre, aki elszántan vette ellenük vitéz huszársjait.

Aznap eltemették a hős főhadnagyot egy gabonaterületen 16 hősi halált halt katonájával együtt. — Másnap az oroszok visszafoglalták ezt a helyet, azonban negyednapra sikerült ismét az oroszokat visszaverni. Ekkor mind a 17 sir felbontása után találta meg Geréby Pál holttestét a sógora, *Kirdly* Tibor huszárfő-

hadnagy és a baumini templom udvarán temettette el, ahonnan később családja haza fogja szállítani Debrecenbe.

Geréby Pál a háboru kitörése óta a harc-téren volt. Előbb a szerb harctéren volt, hol vitézségével és bátorságával sok kellemetlenséget szerzett a szerbeknek. Bátorságával és jó katonai taktikájával oly szép harci érdemeket szerzett, hogy soronkívül főhadnaggyá léptették elő. Később a Kárpátokban, Uzsoknál harcolt, ahol embereivel három hétig védett egy fontos vonalat a tizszeres orosz tulerő ellen. — Embereit oly ügyesen tudta csoportosítani, hogy az ellenség azt hitte, nagy erő áll vele szemben s meg sem kísérelte a támadást.

Az orosz elleni harcokban érte Geréby Pál főhadnagyot a második kitiüntetés: a király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a *Signum Laudis*sal tüntette ki.

Hosszu, hősi harcok után az életét adta oda Geréby Pál a magyar hazáért, amelyért nemcsak a csatamezőn volt kész harcbaszállani, hanem itthon is. Bizonyára sokan emlékeznek még arra a híres brassói párviadalra, a melyet egy huszárönkéntes vívott *Boles* román ügyvéddel és *Blechner* Zoltán rendőrtisztviselővel. Ez a huszárönkéntes Geréby Pál volt, aki magyar érzelmeinek megnyilatkozásaival vonta magára a román ügyvéd a száz rendőrtiszt gyűlöletét. Geréby Pál huszárosan tanította meg ellenfeleit arra, hogy „ne bánts a magyart”.

HIREK

— **A miniszterelnök és a debreceni fogolytábor.** Debrecen város vezetősége minden követ megmozgatott, hogy a debreceni megfigyelő fogolytábor állandósítását megakadályozza, illetve hogy a vízvezeték kutak közeléből való áthelyezését kivívja. Kérésrel fordult ez ügyben *Tisza István* gróf miniszterelnökhöz is, aki most értesítette a tanácsot, hogy átiratot intézett a város kérése folytán a hadügyminiszterhez, amely átiratban különösen a város egészségügyi érdekeit domborította ki.

— **Debrecenfalva.** Szinnyei-Merse István sárosmegyei főispántól *Márk* Endre polgármester a Debrecenfalva felépítése ügyében ma reggel a következő táviratot kapta: „A legmelegebben köszönve a felette lekötelező figyelmet, kérem Méltóságodat, fogadjon s tolmácsolja ismételt halás köszönetünket a kedves s nagyjelentőségű látogatásért. Zborón a kérdéses területen 59 ház állott s a lakosok lelkes örömmel s mély hálával fogadták a szándékot. A mérnök holnap megy a helyszínre. Eddigi jelentés szerint a jelenlegi építési helyen sem ütközik nehézségbe szép utca nyitása s két oldalt házak felépítése. — Remélem, rövidesen valóra váland a szép terv, mely hirdetni fogja nemcsak Debrecen hazafias nagylelkűségét, de állandó kapcsolatot is fog képezni a végvidék s az ország szíve között.”

Ezt a táviratot *Csűrös* Ferenc dr. kultúratanácsnok mutatta be ma délelőtt a város tanácsának, amely alkalommal *Csók* Samu városi főjegyző bejelentette, hogy Debrecen város tisztviselő kara havi fizetésének háromtized százalékát ajánlotta fel hat hónapon keresztül Debrecenfalva javára. Ma a következő újabb adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: *Schwartz* Fülöp 30. özv. *Székely* Károlyné 10. özv. *Márk* Pálné 5. *Krausz* Kálmán épületbádogos 50 korona értékű bádogosmunka, *Czérber* István 10 korona.

— **A vízvezeték szakértők.** A város törvényhatósági bizottsága megbizta a városi tanácsot, hogy a vízmű kibővítésére nézve hallgasson meg szakértőket. A tanács ma foglalkozott e kérdéssel és úgy határozott, hogy geológiai szakértőtől a földtani intézet valamelyik tanárát, vízmű szakértőtől *Kailinger* bu-

dapesti vízműgazgatót s ha ő nem vállalkoznék, Pfeffer műegyetemi tanárt és egészségügyi szakértőt Tüdős Kálmán dr. városi főorvost fogja felkérni.

Halálos vasuti baleset Püspökladányban. Borzalmas vasuti baleset történt ma reggel a püspökladányi vasuti állomás közelében egy átjárónál. — Tóth András püspökladányi gazdálkodó a mezőre igyekezett a fogatán. A mikor egy fordulónál a vágányokra ért, a közelben feltűnt a Kolozsvár felől jövő gyorsvonat. Tóth megijedt és vissza akarta rántani a lovait, azonban ekkor már a sineken voltak és a robogó vonat alá került a fogat. A mozdony megölte a lovakat és a szerencsétlen Tóth András is ott lelte halálát a sinek között.

G. Kertész Ella és Góth Sándor, e kitűnő művészpár e hó 21-én és 22-én, szerdán és csütörtökön vendégszerepel az Urániában. Szinre kerül a Háromszög című dráma-lettel, mely a téli szezon slágere volt a Vigaszínházban, úgy, hogy a művészpár ezzel a darabbal németországi turnéra van lekötve. — Az előadás kezdete pont 9 órakor. Naponta csak egy előadás. A színház kitűnően van szel-lyesztetve, hívős, kellemes levegőjű.

Amerikai orvos Szerbia veszedelméről. Az amerikai „Szabadság” most érkezett száma írja: Dr. Reynold Smith, sevaneai orvos, aki akkor, amikor a tifusz legjobban dühöngött Szerbiában, Szerbiába ment, a napokban visszatért Európából. Dr. Kirby szerint megérkezésekor a belgrádi főkórházban 1500 beteg fektült s ott csak összesen négy orvos teljesített szolgálatot, még pedig egy szerb, egy orosz orvos és ő maga. A napi halálozás a kórházban 35-től 40-ig rugott s azt mondja, hogy az ott töltött idő praksisa legborzalmasabb ideje volt. A helyzet, dr. Kirby szerint, heteken keresztül igen reménytelen volt, azonban hála a gondos munkának, később mégis kezdett az eredmény mutatkozni. — Mikor elutazott onnan, a ragály terjedése Belgrádban meg volt állítva s kedvező hírek érkeztek a többi helyekről is. Dr. Kirby szerint arra a kérdésre, hogy vajon körülbelül mennyi szerb eshetett áldozatul a tifusznak és a többi ragályoknak, dr. Kirby azt felelte, hogy ezeknek a száma talán sohasem lesz megállapítható. — Ezren és ezren haltak el naponta s számukat soha senki sem fogja megtudni.

Hősök temetése. A Ferenc Szalvátor megfigyelő kórházban meghaltak: Spranitz János mezőörsi (Gömör m.) illetőségű közember, temetése július 21-én délelőtt fél 11 órakor a Hatvan-utcai temető halottas házából; Prucha Johann lühui (Csehország) illetőségű közember, temetése július 21-én délelőtt 10 órakor a közös csapatkórházból.

Végre! Többször szóvá tettük a debreceni gazdáknak azt a súlyos helyzetét, amely a megígért arató orosz foglyok késése folytán állott elő. Mindenütt javában arattak már, amikor a debreceni gazdák még csak biztatást sem tudtak kapni, hogy rövid időn belül megjönnék az arató foglyok. — Végre Tisza István gróf közbelépése folytán a hortobágyi öntözőművek és halastavak munkálataim dolgozó 600 orosz fogolyból engedtek át a debreceni gazdáknak 470 embert. És Gruner Lipót gazdasági tanácsnok a városi tanácsnak bejelentette ma délelőtt, hogy a debreceni gazdák megkapták a foglyokat és hozzáállták az aratáshoz.

Megfojtották álmában. Lanta József derecskei közművest ma reggel holtan találta a fekvőhelyén Erdei Sára, aki vele szabad házasságban élt. Azonnal a csendőrséghez szaladt és jelentette az esetet. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Lanta Józsefet álmában fojtotta meg valaki: a nyakán véréraláfutások jelzik a szorító ujjak nyomait. A csendőrség keresi a gyilkost, akiről egyelőre semmiféle nyomra vezető adat nincs a hatóság kezében. Lanta József holttestét ma délután felboncolták.

Békeffyk az Apollóban. Békeffy László, az országosan ismert író, szellemes conferencier és humorista áll az élén annak a kis művészársaságnak, amely ma kezdi meg három napra terjedő vendégjátékát az Apollóban. A társaság tagjai Fehérváry Juliska énekesnő, Gáthy Gitta kabaretművésznő, Pásztor Zoltán kabaretművész és Váradi Aladár, a nagyváradi Szigligeti-színház karmestere. A művészgarda pompás, gazdag új műsört hozott magával és főleg pedig jó hírrel, úgy, hogy megállapíthatjuk, hogy Békeffykét a debreceni közönség is ki fogja tüntetni. Az Apollo mai előadásai 7 és 9 órakor kezdődnek, a helyárak nincsenek emelve.

A rendőrségi palota kölcsöne. A város legutóbbi közgyűlése meghosszabbította a rendőrségi palota építésére az Általános Forgalmi Banktól felvett 650,000 korona kölcsönt, azonban a kamatokat magasoknak találván, megbízást adott a tanácsnak, hogy próbáljon előnyösebb kölcsönt szerezni, amiből visszafizetheti a pénzt a Forgalmi Banknak, amely a kölcsönből még nem folyósított 150000 koronát a háborus állapotra hivatkozva és nem is tett ígéretet arra, hogy folyósítani fogja. A közgyűlés határozata folytán most fordulat állott be a kölcsön ügyében. Vargha Elemér dr. tanácsnok tb. főjegyző jelentette ma délelőtt a tanács ülésén, hogy az Általános Forgalmi Bank haljandónak nyilatkozott a 150,000 korona folyósítására, ámbár a kamatot nem mérsékelheti. A banknak ezt a beadványát kiadta a tanács javaslat végett a jog-és pénzügyi bizottságnak.

A hadmentességi adó bejelentése. Ismételve felhivatnak mindazok, kik a hadmentességi díjra vonatkozó bejelentésüket a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a bejelentésüket 8 nap alatt (városháza, félmelet, 9. sz. ajtó) annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben hadmentességi díjuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani.

35 dekás táboripostadobozok, melyben a harctérre élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohánytőzsdében.

Ahol van még olcsóság. Tés veszprémmegyei község képviselőtestülete az élelmi cikkek árának korlátozására bizottságot küldött ki, amely úgy kezdte meg működését, hogy a tejnek 16 filléres árát 20 fillérré, a turó csomóját pedig 4 fillérről 6 fillérré emelte föl. — Még így is aligha akad párja Tés községnek, ahol ilyen áron lehetne ma tejet és turót beszerezni. A boldog község termelőihez aligha jut el sok a világ zajából, a nyuzási törekvésekről, melyeknek következménye, hogy ma-holnap megkopaszta állanak majd az utcán a fogyasztók, míg a termelőket vagyonhoz juttatja a háború.

Apró hirdetések

Háztulajdonosoknak

vízvezetési berendezését, átalakításokat, javításokat, legjobban és legolcsóbban készíti: „Sanitas” Bardócz és Társa Hunyadi-utca 21. Telefon 11-09.

Teljesen modern

3, 4, 5 szobás első emeleti lakás Péterfia-utca 42-44. szám alatt aug. elsőtől kiadó. Értekezhetni a 12. felmérési felügyelőségénél, pénzügyi széképület második em.

Kiadó

sarok üzleti helyiség a Piac-u. 26. sz. városi újbérlés első emeletén, a dohánynyag üzde fellett, a Piac-utca 14. a passagera 26 méter fronttal. Értekezhetni ugyanott.

Keresek

egy ügyes kiszolgáló leányt fűszerüzletembe, jó fizetés és teljes ellátásra. Ki üzletileg németül beszél, előnyben részesül. Klein Miksa, Kaba.

Alkalmazást nyer

azonnali belépésre irodai munkákban jártas szép írással bíró leány. Irásbeli ajánlatok Áron Miksa cég Kishegyesi-ut 3. sz. alatt levő irodájában személyesen adandók be.

Igás ló-szekér

nyolcz darab, eladó. — Megtekinthető a Széchenyi-utca 21. sz. alatti házmesternél.

A vilódi

PALMA

SZEZ

eisöröndű háztárcák kivül abszolút alkoholt és vegy-issza menthol tartalmú és éppen ezért minden házban nemcsak kútszeg, hanem belsőség is állandóan igénybe veszik. A

PALMA

SZEZ

már a bedörzsölés alatt csillapítja a fájdalmakat. Erősítő és hűtő hatású fogva megleben, hidegben egyaránt nagy szolgálatot tesz katonáinknak a háboruban. Hogy mily nagy szolgálatot teljesít a

PALMA

SZEZ

a katonáknál, legjobban bizonyít az a körülány, hogy a magyar katonák sem indul nélkülös évek

PALMA

SZEZ

nélkül és magyar katonát hozzátartozóik

PALMA

SZEZ

nélkül el sem engedik.

A Palma árpával:

Próba üveg ára . . . 40 fill.
Közép üveg ára . . . 1. — kor.
Nagy üveg ára . . . 2. — kor.

Készít:

Dr. SZELENYI ÁRPÁD

gyógyszerész
Debrecen, Piac-utca 30.
Kossuth-patika.

Egy erős Wertheim-péntár eladó. Cim megtudható e lap kiadóhivatalánál.

100 liter házi ital

frissítő, jóízű és szomjat oltó, csekély költséggel bárki által készíthető. Kaphatók: ananas, alma, grenadine málna, muskotálykörte, borsmenta, arancs, waldmeister, meggy. — Sikerelenség kizárva. — Ezek a házi italok nyáron behűtve és télen forralva, rum és pálinka helyett élvezhetőek. — Az alkatrészek ára ponos előírással együtt utánvétellel bérmentve K 4.50. — 0t ilyen adaghoz 1 adagot ingyen adok. — Gazdaságok, gyárak, nagyobb háztartások, műhelyek stb. számára megbecsülhetetlen, mert a munkás felfrissül, nem rézgedik meg tőle és munkaképessége nem csökkenik.

GROLICH JÁNOS, Angyal-drogéria,
Brünn 619. sz. (Morvaország).

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a modernül berendezett

Gőzkávépörkölt és Fűszermalom

a mai napon megindult, amely a t. kereskedők és t. vevőközönség rendelkezésére áll.

Elfogadok kávépörkölt, fehér cukor és mindennemű fűszerek őrlését.

Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

Lindenfeld J. Jenő.

Üzletemben minden nap friss pörkölt és frissen darált kávé kapható!

SOMOSSY LÁSZLÓ

ÁRUHÁZA

DEBRECZEN, Kintemplombazár

NAJDEUVÁRMESENYI SZÁLLÍTÓJA

Menyasszonyi kelengye
Vászon és kősz leghíresebb
Női ruhakelme — mosó újdonságok
Külön szőnyeg-osztály : Linoleum.

Szabott árak.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelső Kétszobás mozgója

BEYERÁZ - JÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

Meglepő felvételek.

A KIVÁNDORLÓK.
Dráma 4 felvonásban.

Kedves vendégek.
Vigjáték.

Leo papa lesz. Humoros.
Spanyol Marokko. Term. felvétel.

Előadások kezdete 5 órakor, rendez. helyár. Folytatólagos bemenet.

Szerdán — Csütörtökön
július 21. és 22. én

G. KERTÉSZ ELLA és GÓTH SÁNDOR
vendégszereplése.